

и исламске, и њиховом тројном испреплетеношћу, Павић гради два наратива у оквиру поетике културе: један „реинтегративни”, о снази и значају потиснутих културних фундамената појединачне (српске) културе, и један „интегративни” или „интегрални” о култури као архифеномену који надилази, како границе етнокултуролошке појединачности, тако и границе времена и простора. Културу у *Хазарском речнику* дефинише знамен митске трајности, чиме она у овом роману задобија статус трансцендентности и метафизички квалитет. У раду се полази од претпоставке да је управо лексиконска структура *Хазарског речника* естетски најубедљивија форма у којој се може остварити поетика културног сећања. Енциклопедијски предлогачак као метафора текстуалног архива у прозном књижевном делу постаје симбол ризнице културе: *поетика интегралности енциклопедијске прозе* (А. Јерков) идеално подржава поетику културног памћења.

Кристијан ОЛАХ (Београд)

Духовност форме Павићевог романа

У раду ће бити указано на основне поетичке, тематске и значењске равни *Хазарског речника* Милорада Павића, који се заједнички могу свести под питање истине и њене субјективности. У светлу тог питања биће осветљена и „површинска”, текстуална раван романа, изражена у енциклопедијској односно лексикографској форми. Та форма, сама по себи, заправо, изражава значењску усмереност романа: реч која постаје тело, но тело чија је логосност упитна кад је посредује онтолошко уређење света у коме је сам роман настао. Управо на темељу тих увида – у духовне аспекте значења (и) форме *Хазарског речника* – поставиће се и питање симболичке ситуираности Павићевог дела унутар српске културе.